

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie Z. W.

w przedmiocie wszczęcia postępowania lustracyjnego,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 24 stycznia 2024 r.

wniosku Sądu Okręgowego w Lublinie, zawartego w postanowieniu z 28 listopada 2023 r. sygn. akt IV K 426/23 o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu,

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Zamościu.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Lublinie postanowieniem z 28 listopada 2023 r., w sprawie wniosku Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Oddziałowego Biura Lustracyjnego w Lublinie z 17 listopada 2023 r. o wszczęcie postępowania lustracyjnego wobec Z.W., wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy IV K 426/23 w trybie art. 37 k.p.k. z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości innemu sądowi równorzędnemu. Jako podstawę wniosku wskazał okoliczność, iż objęta wnioskiem osoba, jest osobą najbliższą dla sekretarza sądowego o 12-letnim stażu pracy, z doświadczeniem w kilku wydziałach Sądu Okręgowego w Lublinie (III, IV, VI i IX). Wiążące się z tym relacje służbowe i prywatne o charakterze towarzysko-przyjacielskim, tak z pracownikami, jak i sędziami, powodują, iż tego rozpoznanie przedmiotowego wniosku przez sędziów Sądu Okręgowego w Lublinie, byłoby w opinii publicznej

postrzegane jako okoliczność, która nie sprzyja obiektywnemu i bezstronnemu rozstrzygnięciu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Okręgowego w Lublinie jest zasadna i wniesiony wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że zastosowanie art. 37 k.p.k. uzasadniają tylko takie konkretne sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie - chociażby mylne - o braku warunków do rozpoznania w danym sądzie sprawy w sposób obiektywny, co nie służyłoby dobru wymiaru sprawiedliwości (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 września 2023 r. sygn. akt III KO 95/23; z 13 lipca 1995 r. sygn. akt III KO 34/05, OSNKW 1995, z. 9-10, poz. 68; z 17 maja 2006 r. sygn. akt II KO 27/06, LEX 186944; z 26 czerwca 2007 r. sygn. akt II KO 36/07, LEX 282245*).

Zgodzić się należy ze stanowiskiem Sądu Okręgowego wyrażonym we wniosku, że w sytuacji, gdy podsądny jest osobą najbliższą dla wieloletniego pracownika sądu rozpoznającego sprawę, pozostającego z tego tytułu w bliskich relacjach służbowych i pozasłużbowych z sędziami oraz innymi pracownikami powoduje, że w odbiorze społecznym może powstać usprawiedliwione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy, co oczywiście nie służy budowaniu autorytetu wymiaru sprawiedliwości. Podzielając racjonalną zasadę przyjmowaną w sprawach rozpoznawanych w trybie art. 37 k.p.k., że jeżeli stroną procesu jest sędzia, pracownik sądu lub inna osoba, która ma ciągły bliski zawodowy, a także osobisty kontakt z sędziami - sąd ten nie powinien orzekać w sprawie. Te same względy przemawiają za odniesieniem tego przekonania do strony, która jest osobą najbliższą dla pracownika lub innej osoby, mających równie intensywny kontakt z sędziami tego sądu, którego uwzględnienie zdaniem Sądu Najwyższego, niewątpliwie również stanowić będzie tożsamy przejaw dbałości o dobro wymiaru sprawiedliwości, jakim jest efektywność postępowania oraz wizerunek sądu jako organu niezależnego, w którym orzekają niezawisli sędziowie,

co do których nie można czynić zarzutu, iż w swojej służbie kierują się pozamerytorycznymi kryteriami. Okoliczności te uzasadniają potrzebę przekazania niniejszej sprawy w trybie art. 37 k.p.k. do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi.

Mając na uwadze wskazane okoliczności, uwzględniono przedmiotowy wniosek.

[as]

[J.J.]